

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 468/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. C., T., zastúpenej advokátom Mgr. A. Z., N., vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky, namietaného porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 26 C 64/2010 zo 17. júna 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co 430/2011 zo 4. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. C. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2013 doručená sťažnosť Ing. M. C., T. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia

čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), namietaného porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 26 C 64/2010 zo 17. júna 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 430/2011 zo 4. apríla 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 64/2010 konal okresný súd o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči sťažovateľke zaplatenia sumy 2 518 € s príslušenstvom. Označená pohľadávka žalobcu predstavovala sumu kúpnej ceny za predaj jeho spoluvlastníckeho podielu vyplatenú na základe kúpnej zmluvy, ktorú v mene žalobcu uzavrela ním na tento právny úkon splnomocnená sťažovateľka. Aj keď predmetná suma kúpnej ceny bola vyplatená na účet P. O. (ďalej len „pozemkové spoločenstvo“), ktorého predsedníčkou je sťažovateľka, okresný súd, konštatujúc, že splnomocnenie udelené žalobcom sťažovateľke na predaj jeho spoluvlastníckeho podielu možno považovať za príkaznú zmluvu podľa § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka, na základe ktorej vzniká sťažovateľke „... *povinnosť ako príkazníkovi vydat' navrhovateľovi ako príkazcovi úžitok z vykonaného príkazu, ktorým je kúpna cena vo výške 2.518,- Eur za predaj spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa*“, pretože ním žalobca splnomocnil sťažovateľku ako fyzickú osobu a nesplnomocnil ním pozemkové spoločenstvo, ktoré ani nedisponuje právnou subjektivitou, rozsudkom č. k. 26 C 64/2010-114 zo 17. júna 2011 žalobe žalobcu vyhovel a sťažovateľke uložil povinnosť žalovanú sumu s príslušenstvom žalobcovi vyplatiť. O odvolaní sťažovateľky proti označenému rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd, ktorý rozsudkom č. k. 4 Co 430/2011-131 zo 4. apríla 2013, stotožniac sa so závermi okresného súdu, tento v plnom rozsahu ako vecne správny potvrdil (obidva rozsudky nadobudli právoplatnosť 25. júna 2013, pozn.).

Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľka namieta porušenie svojich práv z dôvodu vecnej nesprávnosti tak rozsudku okresného súdu, ako aj rozsudku krajského

súdu, ktoré podľa nej vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa sťažovateľky nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospeli obidva sudy k záveru, že splnomocnenie udelené jej žalobcom ako predsedníčke pozemkového spoločenstva možno kvalifikovať ako príkaznú zmluvu, a preto podľa nej ide v tomto prípade o «... špekulatívne konvertovanie právneho úkonu a „prispôsobovanie“ výsledkov dokazovania, výroku rozhodnutia vo veci samej». Podľa názoru sťažovateľky žalobcom jej udelené splnomocnenie jej nebolo udelené ako fyzickej osobe, ale jej bolo udelené ako predsedníčke pozemkového spoločenstva, hoci bez právnej subjektivity, avšak na základe jeho stanov. Vzhľadom na uvedené tak sťažovateľka podľa jej názoru pri podpise dotknutej kúpnej zmluvy nekonala ako fyzická osoba vo svojom mene, ale v mene pozemkového spoločenstva ako jeho predsedníčka, na účet ktorého bola vyplatená aj kúpna cena, takže podľa sťažovateľky jej ani ako fyzickej osobe nemohla vzniknúť povinnosť vydať žalobcovi kúpnu cenu zo svojho. Z uvedených dôvodov sťažovateľka tvrdí, že v danej veci nebola na jej strane dostatočne splnená procesná podmienka danosti pasívnej legitímácie, pričom svoje názory argumentačne podporuje aj poukazom na iné rozhodnutia okresného súdu v identických veciach (išlo tiež o žaloby iných pozemkových podielnikov voči sťažovateľke, pozn.), v ktorých okresný súd žaloby žalobcov voči sťažovateľke z ňou proklamovaných dôvodov zamietol. Okrem toho sťažovateľka vyjadruje svoj nesúhlas vyplatiť žalobcovi kúpnu cenu z predaja jeho spoluvlastníckeho podielu, ktorá bola poukázaná na účet pozemkového spoločenstva, a to z dôvodu údajných pochybností o jeho skutočnom vlastníckom práve k uvedenému podielu, kvôli pochybnosti ktorej malo pozemkové spoločenstvo iniciovať voči žalobcovi súdny spor o určenie vlastníckeho práva k tomuto podielu, pričom podľa sťažovateľky všeobecné sudy nezohľadnili ani túto skutočnosť.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného tiež uviedla:

«Oba sudy podcenili skutočnosť, že plnomocné zastúpenie sťažovateľkou pri podpise kúpnej zmluvy bolo úkonom sui generis, oddelené od aktu, či úkonu vyplatenia kúpnej ceny a nemalo nič spoločné s domnelou príkaznou zmluvou. Z predmetného plnomocnenstva možno vyvodit' jediný pokyn, a tým je pokyn podpísať v mene navrhovateľa kúpnu zmluvu. Teda žiaden prevod úžitkov, pretože sťažovateľka žiaden úžitok ani neprevzala.

Rozhodnutia oboch súdov odporujú zásade „Nemo plus iuris...“ že „nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má“. Do dnešného dňa sa predmetné úžitky nachádzajú v držbe všetkých spoluvlastníkov na účte „P.“ (rozumej „pozemkové spoločenstvo“, pozn.) bez právnej subjektivity. ...

Konštatovania súdov, že sťažovateľka porušila povinnosť z domnejšej príkaznej zmluvy tak, že kúpnu zmluvu o predaji týchto podielov za uvedenú kúpnu cenu v mene navrhovateľa podpísala na základe plnomocenstva zo dňa 15. 12. 2007 a že predmetnú kúpnu cenu navrhovateľovi nevyplatila, napriek preukázaniu, že navrhovateľka kúpnu cenou vôbec nedisponovala, ani ju nikdy nemala v držbe, sú hrubým porušením princípu spravodlivého a zákonného rozhodovania, pretože ju zaviazali k de facto i de iure nemožnému plneniu.

Navrhovateľ jednoznačne a výslovne splnomocnil odporkyňu - sťažovateľku na vykonanie právnych úkonov a zastupovanie v súlade so stanovami P. O. a uzneseniami Valného zhromaždenia „P.“ v jeho mene, vo veci uzatvárania a podpisu nájomných a kúpnych zmlúv. Nemožno a priori vylúčiť ani uznesenia pro futuro. Oba súdy mali preukázané, že finančné prostriedky z predaja nehnuteľností boli poukázané nie na účet sťažovateľky, ale na účet „P.“. Doterajšie závery konajúcich súdov, že sťažovateľka sa stala dlžníkom a má z vlastných prostriedkov zaplatiť žalovanú sumu preto nemajú logickú oporu vo vykonanom dokazovaní a indikujú nesprávne hodnotenie dôkazov i úvahy súdov. Zároveň zakladajú stav, ktorý je v rozpore so zákonom i dobrými mravmi. ...

Rozhodnutie súdu tak odvolacieho, ako aj prvostupňového považuje sťažovateľka za nezákonné, nakoľko hodnotenie dôkazov v danom súdnom konaní bolo vykonané v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom. Splnomocnenie zo dňa 15. 12. 2007 nemožno ľubovoľne hodnotiť/konvertovať na príkaznú zmluvu, neexistujúci príkaz na vydanie úžitkov nemožno nahradiť vlastnou úvahou súdu a vyvodiť z toho dôsledky zaväzujúce sťažovateľku ako fyzickú osobu s dosahom na jej rodinný majetok a BSM manželov, obzvlášť, ak konala nie vo svojom mene, ani na svoj účet ale ako zvolený štatutárny zástupca „P.“ hoci bez právnej subjektivity, pretože dané vzťahy v „P.“ je potrebné podriaďiť príslušným ustanoveniam OZ o podielovom spoluvlastníctve, čo žiaden z konajúcich súdov nespravil.

... Sťažovateľka namieta, že oba súdy ako prvostupňový tak aj druhostupňový sa napriek jej námietkam nevysporiadali ani s otázkou jej pasívnej vecnej legitímácie.

Sťažovateľka nie je držiteľom/disponentom úžitkov, ani dlžníkom navrhovateľa a namieta, že na jej strane nejestvuje pasívna vecná legitímácia od samého začiatku. Napadnuté rozsudky nedôvodne zasahujú do jej súkromnej sféry a sú podľa nej nezákonné.

V konaní bolo spoľahlivo preukázané, že peňažné prostriedky z predaja nehnuteľnosti boli poukázané na účet „P,“ dňa 19. 12. 2008, že o spôsobe s ich nakladaním rozhodlo Valné zhromaždenie „P.“ dňa 18. 04. 2009 väčšinou spoluvlastníkov, a že žalobca splnomocnil sťažovateľku nie ako fyzickú osobu Ing. M. C. ale ako zvoleného predsedu a člena pozemkového spoločenstva podielníkov O. Ing. M. C., konajúcu v súlade s pokynmi Valného zhromaždenia P. Súd preto nemôže ignorovať vôľu spoluvlastníkov združených v „P.“ o tom ako má toto spoločenstvo prostredníctvom štatutára po rozhodnutí väčšiny spoluvlastníkov naložiť s majetkom, ktorý je predmetom podielového spoluvlastníctva...»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„a) Základné právo M. C... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne, sp. zn. 26 C/64/2010 zo dňa 17. 06. 2011 a Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn.: 4 Co/430/2011-131 zo dňa 04. 04. 2013 porušené bolo.

b) Základné právo M. C..., ktoré je upravené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, t. j. právo na spravodlivé súdne konanie rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne, sp. zn. 26 C/64/2010 zo dňa 17. 06. 2011 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.: 4 Co/430/2011-131 zo dňa 04. 04. 2013 porušené bolo.

c) Základné právo M. C... na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 Ústavy SR rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne, sp. zn. 26 C/64/2010 zo dňa 17. 06. 2011 a Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn.: 4 Co/430/2011-131 zo dňa 04. 04. 2013 porušené bolo.

d) Základné právo M. C... podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, podľa ktorého možno povinnosti ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne, sp. zn. 26 C/64/2010 zo dňa 17. 06. 2011 a Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn.: 4Co/430/2011-131 zo dňa 04. 04. 2013 porušené bolo.

e) *Ústavný súd SR rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn.: 4 Co/430/2011-131 zo dňa 04. 04. 2013 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.*

f) *Sťažovateľke sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 300,- EUR, ktoré je Okresný súd Trenčín a Krajský súd Trenčín povinný zaplatiť do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu, a to k rukám advokáta: Mgr. A. Z...*

g) *Okresný súd v Trenčíne a Krajský súd v Trenčíne je povinný zaplatiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia v sume 218,12 €... na účet jej právneho zástupcu advokáta Mgr. A. Z...“*

Sťažovateľka sa súčasne sťažnosťou podanou ústavnému súdu domáhala vydania dočasného opatrenia, ktorým by ústavný súd odložil vykonateľnosť napádaného rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 430/2011 zo 4. apríla 2013 „... a to až do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej, nakoľko je dôvodná obava, že prípadne exekučné konanie, ktoré pri súčasnom právnom stave môže žalobca iniciovať, nezákonne a nezvratne zasiahne do súkromia sťažovateľky“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na

prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či rozsudkom okresného súdu sp. zn. 26 Co 64/2010 zo 17. júna 2011 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 430/2011 zo 4. apríla 2013 došlo k porušeniu čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 26 Co 64/2010 zo 17. júna 2011

V súvislosti s napádaným rozhodnutím okresného súdu ústavný súd v prvom rade poukazuje na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľkou označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jej sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa ústavného súdu sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania napádaného rozsudku okresného súdu sp. zn. 26 C 64/2010 zo 17. júna 2011, a to podaním riadneho opravného prostriedku (odvolania), ktoré napokon, tak ako to vyplýva zo samotnej

sťažnosti, aj účinne využila. Na základe sťažovateľkou podaného odvolania sa krajský súd ako súd odvolací v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 430/2011 musel v podstate vysporiadať s identickými námietkami proti rozhodnutiu okresného súdu, aké sťažovateľka proti tomuto rozhodnutiu uvádza aj v konaní pred ústavným súdom, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 430/2011 zo 4. apríla 2013

V súvislosti so sťažovateľkou namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Krajský súd svoj rozsudok odôvodnil takto:

„Súd prvého stupňa pri svojom rozhodnutí vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ bol podielovým spoluvlastníkom pozemku p. č... k. ú. O., zapísaného na LV č... v podiele 8/556-ín a na základe kúpnej zmluvy č. 4500017467 zo dňa 25. 11. 2008 odpredal svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti

kupujúcemu S., a. s., za kúpnu cenu 2.518 Eur, ktorá bola zaplatená v zmysle zmluvy na účet P. O. dňa 19.12.2008. Pri uvedenom právnom úkone bol navrhovateľ v súlade s § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka zastúpený odporkyňou ako fyzickou osobou, ktorá v jeho mene konala na základe písomnej dohody o plnomocenstve zo dňa 17. 12. 2007. Uvedená skutočnosť je zrejmá z označenia splnomocnenkyne v plnomocenstve jej osobnými identifikačnými údajmi (menom, priezviskom, rod. priezviskom, dátumom narodenia, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu, bydliskom). Dohodu o plnomocenstve zároveň súd posúdil ako príkaznú zmluvu podľa § 724 Občianskeho zákonníka, ktorou sa príkazník (odporkyňa) zaviazal pre príkazcu (navrhovateľa) obstarat' uzavretie kúpnej zmluvy na prevod nehnuteľností vo vlastníctve príkazcu. Vzájomné práva a povinnosti príkazníka a príkazcu sa spravujú príkaznou zmluvou a ustanoveniami § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vyslovil právny názor, že v zmysle § 727 Občianskeho zákonníka odporkyni vznikla povinnosť ako príkazníkovi vydať navrhovateľovi ako príkazcovi úžitok z vykonaného príkazu, ktorým je kúpna cena vo výške 2.518 Eur za predaj spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa. Povinnosť odporkyne vydať navrhovateľovi kúpnu cenu, zaplatenú podľa kúpnej zmluvy, tak vyplýva zo záväzkového vzťahu založeného príkaznou zmluvou. Na splnenie takejto povinnosti nemá vplyv, či navrhovateľ bol vlastníkom prevádzaných nehnuteľností.

Odvolaací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa a osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku, na ktoré poukazuje v zmysle §219 ods. 2 O. s. p. Na zdôraznenie správnosti a k odvolacím námietkam odporkyne dodáva nasledovné:

Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že navrhovateľovi kúpna cena na základe kúpnej zmluvy č. 4500017467 zo dňa 25. 11. 2008, vklad ktorej bol povolený pod č. V 6978/08 dňa 05.12.2008, nebola vyplatená. Táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná. Súd prvého stupňa preto správne na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 23 a 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa plnomocenstva, ako aj ustanovenia § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka o príkaznej zmluve.

Odvolaacie námietky odporkyne o nesplnení podmienok na začatie konania, súvisiacich s nedostatkom jej pasívnej legitímácie, ako aj spochybňovanie

spoluvlastníckeho práva navrhovateľa k predávanej nehnuteľnosti nepovažoval odvolací súd za opodstatnené. Čo sa týka námietky ohľadne pasívnej legitímácie odporkyne, treba zdôrazniť, že vecná legitímácia sa posudzuje z hľadiska hmotného práva, a nie práva procesného, preto nemožno hovoriť o nesplnení podmienok pre vedenie konania. Spochybňovanie spoluvlastníckeho práva navrhovateľa k predávanej nehnuteľnosti by malo právny význam len v otázke platnosti kúpnej zmluvy vo vzťahu medzi predávajúcim a kupujúcim, pričom treba zdôrazniť, že odporkyňa danú kúpnu zmluva uzatvorila na základe plnomocenstva aj za navrhovateľa, čo znamená, že jej museli byť známe vlastnícke vzťahy k predávaným nehnuteľnostiam.

Odvolací súd napokon nebol ani toho právneho názoru, že na danú vec bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 139 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka, keď postup tohto ustanovenia by mal svoje opodstatnenie len predtým, ako došlo k uzavretiu predmetnej kúpnej zmluvy. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by niektorý zo spoluvlastníkov predávaných nehnuteľností nesúhlasil s ich predajom, keď všetci prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne - odporkyne uzavreli predmetnú kúpnu zmluvu. Za situácie, keď spoluvlastníci uzavreli kúpnu zmluvu, v ktorej bol výslovne stanovený ich podiel, ako aj výška kúpnej ceny, pripadajúca na podiely jednotlivých spoluvlastníkov, následný, dodatočný nesúhlas orgánov P. O. je právne bezvýznamný.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. “

Základnou východiskovou premisou tak rozhodnutia krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúceho rozhodnutia okresného súdu je zistenie, že žalobca v tomto spore žalujúci sťažovateľku predal svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti uzavretím kúpnej zmluvy, ktorú uzavrel v zastúpení sťažovateľkou, a to na základe jej riadne udeleného splnomocnenia, ktoré sťažovateľka prijala, pričom táto skutočnosť, nebola medzi účastníkmi konania sporná. Spornou však bola otázka, či predmetné splnomocnenie bolo žalobcom udelené sťažovateľke ako fyzickej osobe alebo či toto splnomocnenie bolo udelené pozemkovému spoločenstvu, v mene ktorého bola sťažovateľka oprávnená konať. V tejto súvislosti je nevyhnutné podotknúť, že dotknuté pozemkové spoločenstvo

nedisponuje právnou subjektivitou, a teda ani spôsobilosťou na právne úkony, takže neexistuje ako samostatný subjekt práva, čo nepopiera ani samotná sťažovateľka.

Z uvedeného je tak zrejmé, že žalobca nemohol udeliť splnomocnenie na uzavretie kúpnej zmluvy na účel predaja svojho spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti neexistujúcemu subjektu práva, t. j. nemohol ho udeliť neexistujúcej právnickej osobe, za ktorú a v mene ktorej by sťažovateľka bola oprávnená toto splnomocnenie prijať. Inak povedané, sťažovateľka prijatím takéhoto splnomocnenia nemohla zaviazat' k aktivite právne neexistujúci subjekt, navyše ak v danom prípade išlo o splnomocnenie na uzavretie právneho úkonu (kúpnej zmluvy), na uzatvorenie ktorého by pozemkové spoločenstvo aj tak nemalo spôsobilosť na právne úkony. Vzhľadom na uvedené tak ústavný súd prisvedčil argumentácii krajského súdu, že žalovaný mohol splnomocniť a napokon aj splnomocnil na uzatvorenie kúpnej zmluvy nie pozemkové spoločenstvo, ale sťažovateľku ako fyzickú osobu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na argumentáciu krajského súdu, podľa ktorej ak by žalobca chcel na uzatvorenie kúpnej zmluvy splnomocniť pozemkové spoločenstvo bez právnej subjektivity, musel by toto splnomocnenie udeliť každému členovi, resp. všetkým členom tohto pozemkového spoločenstva, ktorí by ho museli prijať (každý z nich) a následne by títo členovia pozemkového spoločenstva (každý z nich) na tento právny úkon splnomocnili sťažovateľku.

V súvislosti s uvedeným je tiež potrebné podotknúť, že podľa § 10 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách účinného v rozhodnom čase (s účinnosťou od 1. mája 2013 bol zrušený zákonom č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách, pozn.) oznámenie o tom, kto je „splnomocnený“ navonok konať v mene spoločníkov pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity (zákon na tomto mieste vyslovene hovorí o tom, že ide o konanie v mene „spoločníkov“, a nie v mene „pozemkového spoločenstva“ ako takého, keďže toto nedisponuje právnou subjektivitou, pozn.), urobia pri jeho vzniku priamo spoločníci, a nie pozemkové spoločenstvo, pričom zákonodarca na tomto mieste odkazuje na ustanovenie § 31 Občianskeho zákonníka zaoberajúce sa zastupovaním na základe splnomocnenia, obligatórnou súčasťou ktorého je presné vymedzenie jeho rozsahu (pozri § 31 ods. 1

Občianskeho zákonníka, pozn.). Inými slovami, už pri vzniku pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity jednotliví jeho členovia splnomocnia osobu oprávnenú v ich mene konať navonok, pričom v tomto splnomocnení, ktoré musí udeliť každý z členov vznikajúceho spoločenstva, musí byť presne vymedzený rozsah tohto splnomocnenia.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že sťažovateľka netvrdila, že by jej členovia pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity už pri jeho vzniku udelili splnomocnenie aj v rozsahu na ich zastupovanie navonok vo veci predaja spoluvlastníckeho podielu žalobcu, čo by v konečnom dôsledku ani nebolo možné urobiť prv, ako by s predajom tohto podielu súhlasil samotný jeho vlastník. Inými slovami, žalobca ako vlastník dotknutého podielu by musel najprv, t. j. ešte pred vznikom pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity, udeliť jednotlivým jeho budúcim členom splnomocnenie na predaj svojho podielu a títo členovia by následne pri vzniku tohto spoločenstva bez právnej subjektivity v splnomocnení udelenom sťažovateľke na ich zastupovanie uviedli aj jej oprávnenie konať vo veci predaja tohto konkrétneho spoluvlastníckeho podielu žalobcu, avšak k takejto situácii nedošlo ani pri vzniku pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity, a tak, ako to už bolo uvedené, nedošlo k tomu ani 17. decembra 2007, keď žalobca neudelil plnú moc na predaj svojho podielu pozemkovému spoločenstvu, ako to tvrdí sťažovateľka (t. j. neuskutočnil sa tu proces, že by žalobca najprv splnomocnil členov pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity na predaj svojho podielu a títo následne nespomocnili sťažovateľku na tento účel, pozn.), ale nepochybne ho udelil iba sťažovateľke ako fyzickej osobe.

V uvedenom smere sa námietky sťažovateľky javia ako neopodstatnené a závery krajského súdu nemožno považovať za svojvoľné, arbitrárne ani odporujúce podstate a účelu aplikovaných právnych noriem.

V súvislosti s argumentom sťažovateľky, že krajský súd svojvoľne konvertoval splnomocnenie udelené jej žalobcom na príkaznú zmluvu, ústavný súd podotýka, že každý právny úkon je potrebné posudzovať podľa jeho obsahu, a nie podľa jeho formálneho označenia, pričom v danom prípade dotknuté splnomocnenie napĺňalo znaky príkaznej

zmluvy, tak ako to konštatoval krajský súd, zo splnenia ktorého (rozumej príkazu, pozn.) vzniká sťažovateľke ako príkazníkovi povinnosť vydať žalobcovi ako príkazcovi úžitok z neho vyplývajúci, t. j. vydanie kúpnej ceny za predaj spoluvlastníckeho podielu žalobcu. V tejto súvislosti neobstojí ani obrana sťažovateľky, že uvedeným spôsobom bola súdnym rozhodnutím zaviazaná k nerealizovateľnému plneniu, pretože predmetná kúpna cena nebola poukázaná na jej účet, ale na účet pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity, a teda ona nie je povinná vynakladať na tento účel peňažné prostriedky zo svojho. V súvislosti s uvedeným totiž ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že z výroku napádaného rozsudku krajského súdu napokon ani nevyplýva, že by bola sťažovateľke uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu zo svojho, okrem toho sťažovateľke ako účastníčke, resp. strane kúpnej zmluvy, ktorú uzavrela v mene žalobcu, musel byť známy obsah ešte pred jej podpisom.

Napokon, pokiaľ ide o povinnosť sťažovateľky vydať žalobcovi kúpnu cenu za predaj jeho spoluvlastníckeho podielu, ktorej vydanie sťažovateľka podmieňuje preukázaním jeho vlastníckeho práva k tomuto scudzenému podielu, o ktorom vlastníctve má sťažovateľka pochybnosti, ústavný súd zhodne so závermi krajského súdu konštatuje, že táto skutočnosť je právne irelevantná, pretože v čase udelenia plnej moci sťažovateľke žalobcom na predaj dotknutého spoluvlastníckeho podielu, ako aj v čase uzavretia kúpnej zmluvy bol žalobca vo verejnom registri, t. j. v katastri nehnuteľností riadne evidovaný ako vlastník tohto podielu, pričom o pravdivosti údajov v tomto registri nie je dôvod pochybovať, resp. tieto údaje spochybňovať, pokiaľ nie je právoplatne a právne relevantným spôsobom preukázaný opak. Napokon a contrario, ak by sa aj prisvedčilo tvrdeniu sťažovateľky, znamenalo by to, že sťažovateľka prijala plnú moc na predaj spoluvlastníckeho podielu od osoby, o ktorej vlastníctve k tomuto podielu mala pochybnosti, čo by znamenalo, že v podstate by predala cudzí majetok, na čo nemala oprávnenie, keďže spochybňuje samotné jej udelené splnomocnenie, čím si sťažovateľka v konečnom dôsledku argumentačne sama protirečí.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť

k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu právny výklad krajského súdu tieto znaky nevykazuje, a preto ústavný súd dospel k záveru, že k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a na ne nadväzujúceho čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 19 ods. 2 ústavy nedošlo, a z tohto dôvodu sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Napokon v súvislosti s argumentáciou sťažovateľky, že dôkazom o porušení jej práv napádanými rozhodnutiami tak okresného súdu, ako aj krajského súdu je aj to, že okresný súd vo veci iných identických žalôb vedených pod sp. zn. 12 C 74/2010 a sp. zn. 12 C 75/2010 podaných voči jej osobe (žalobcami boli iní členovia pozemkového spoločenstva, pozn.) sa v zhode s jej argumentáciou odchýlil od právneho názoru vysloveného okresným súdom a krajským súdom v napádaných rozsudkoch, ústavný súd v prvom rade podotýka, že predmetom konania pred ústavným súdom bol iba napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 26 C 64/2010 zo 17. júna 2011 a rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 Co 430/2011 zo 4. apríla 2013 (nie iné rozsudky, pozn.), pričom tieto rozsudky, resp. ich závery ústavný súd z hľadiska dodržania zásad ústavnosti aj preskúmal. Skutočnosť, že v iných ako ústavným súdom preskúmanej veci všeobecné súdy zaujali odlišné právne stanovisko, nebola pre krajský súd ani pre ústavný súd záväzná, pretože tieto

iné rozhodnutia neboli predmetom prieskumu ústavného súdu a v dôsledku toho nemožno automaticky vyvodit' predpoklad o ústavnosti záverov vyslovených v týchto iných veciach.

Okrem tohto ústavný súd nad rámec podotýka, že podľa jeho zistení aj tieto iné označené veci, na ktoré sa sťažovateľka odvoláva, preskúmaval krajský súd, pričom napr. rozhodnutie okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 74/2010 bolo krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 330/2012 zrušené a vec bola vrátená na opätovné konanie okresnému súdu, a vo veci okresného súdu vedenej pod sp. zn. 12 C 75/2010 v súčasnosti ešte na krajskom súde prebieha odvolacie konanie pod sp. zn. 17 Co 328/2012. Napokon, čo sa týka danej veci, rozhodoval už aj ústavný súd, a to v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 479/2013, v ktorom zaujal identické stanovisko ako vo veci preskúmanej v tomto konaní.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd ešte podotýka, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, III. ÚS 346/05).

Z ústavnej kompetencie súdov interpretovať a aplikovať zákony vyplýva aj ich oprávnenie dopĺňať a rozvíjať existujúcu judikatúru týkajúcu sa relevantných právnych otázok v prerokovaných veciach. Prípadný odklon súdu od existujúcej skoršej judikatúry – súdnej praxe v konkrétnom prípade by mohol predstavovať zásah do základných práv a slobôd účastníka konania len za predpokladu, že by bol dôsledkom arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia v prerokovávanej veci. Nemožno však namietat' proti tomu, aby judikatúra súdov v konkrétnych prípadoch spresňovala a dopĺňala objasňovanie obsahu a zmyslu zákona vrátane prispôsobovania aplikačnej praxe novým okolnostiam za podmienky, že ich zohľadnenie možno rozumne zhrnúť pod zákonné znaky

právnej normy aplikovanej na konkrétny prípad (III. ÚS 346/05, III. ÚS 284/05, IV. ÚS 267/05).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti, ktorými sa sťažovateľka domáhala ich priznania, už nerozhodoval.

Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku bolo tiež bez právneho dôvodu rozhodovať o návrhu sťažovateľky na vydanie dočasného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.